

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי כ"ב תמוז תשפ"ג | דף היומי בבלי: גיטין נו | דף הכולל: גיטין נג.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן קנ"ג עד סעיף ה'.
מוסר: אהבת חסד - אות ב' עד אות ד'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: "ודע שאנחנו מחוייבים" סוף שער הגאווה

הרב אלבו פרץ בבכי! הוא פשוט בכה יחד עם הבחור, והביע צער עמוק על כך שהוא נאלץ להתמודד עם כאלו שאלות...

פעיל 'אחינו' הרב אהרן ידלר עם סיפור מרגש על צעיר שחזר בתשובה ונאלץ להתמודד עם קשיים לא פשוטים

וכל מי שיהיה שם יסתכל עליו בצורה מוזרה. זה אירוע שמנוגד לחלוטין לכל ערכי היהדות!

"אבל האבא התעקש, ואמר לבנו: "אתה הבן שלי, תכבד אותי! תבוא לשמחה המשפחתית, שלא יחשבו שאין לי ילד! אני אבא שלך ויש לי זכות לבוא יחד אתך לאירוע!"

"הבן לא ידע את נפשו, וכשראינו כמה קשה לו, לקחנו אותו לגאון רבי ראובן אלבו, ראש ישיבה אור החיים שליט"א, שירה לו כדת מה לעשות.

"ראש הישיבה התרשם מאוד למראה הבחור הצדיק, העדינות ניכרה על פניו, הוא נראה תלמיד חכם של ממש, אבל אבא שלו דורש ממנו בתוקף שיפיע לאירוע רחוק מאוד מיהדות ומיראת שמים. מה עושים?"

"הרב אלבו פרץ בבכי! הוא פשוט בכה יחד עם הבחור, והביע צער עמוק על כך שהוא נאלץ להתמודד עם כאלו שאלות. לבסוף פסק לו הרב אלבו: "אל תתעמת עם אבא, תכבד אותו. אם הוא מתעקש שתבוא אתו לאירוע, תעשה כדבריו. אבל אתה לא חייב להישאר עד הסוף, אחרי שעתיים אתה יכול ללכת, ובנוסף תחליף את הבגדים שלא תיראה כמו בן ישיבה, כדי שלא יהיה חילול ה'. ודע לך שעל ידי שתישמר מכל איסור שם באירוע, אתה תעשה נחת רוח גדולה מאוד לאבינו שבשמים!"

"הבחור אכן הלך, והדברים של הרב אלבו נתנו עוז ותעצומות,"

בשיחה שקיימנו עם פעיל 'אחינו', הוא סיפר לנו סיפור מדהים של בחור צעיר שהחליט לחזור בתשובה, ונאלץ להתמודד עם קשיים לא פשוטים

"בתקופה האחרונה היה לנו מקרה של בחור צעיר שהחליט להתחזק בתורה וביראת שמים. הבחור גדל בבית רחוק מכל זיק של יהדות, אבל הנפש שלו כמהה לרוחניות, הוא מצא בכוחות עצמו איזו מדרשייה בעיר מגוריו והיה בא כמעט כל ערב לשיעורי תורה.

"אחרי תקופה החל להניח תפילין ולהתקרב, ואמא שלו דווקא עודדה אותו. היא ראתה שזה עושה לו טוב, שהוא מתמלא שמחה ונהיה רגוע יותר.

"אבל האבא לא התחבר לזהות החשה של הבן שלו. הוא הגיב בעוקצנות, ולא כיבד את ההחלטה של הבן לשנות את אורחות חייו. עם זאת, הוא לא עמד בדרכו, ובסופו של דבר אפשר לבן להיכנס לישיבה ולהפוך לבחור ישיבה לכל דבר ועניין, עם כובע וחליפה, ולימוד גמרא בהתמדה מבוקר ועד ערב.

"ביום מן הימים הציב האב דרישה בפני בנו: הוא דורש ממנו שיבוא להשתתף בשמחה משפחתית, באירוע שמתנהל באופן רחוק מאוד מדרך היהדות.

"הבחור ניסה לשכנע את אביו שזה לא מקום מתאים לתלמיד ישיבה. זה ייראה מגוחך, הוא לא מסוגל להיות במקום כזה,

"וזה רק מקרה אחד של בחור אחד בודד, מתוך אלפים רבים שחוזרים בתשובה מקריבים המון המון, ומתמודדים עם קשיים לא פשוטים, למען אבינו שבשמים".

מספר הרב ידלר, "הוא ישב שם כל האירוע ביראת שמים טהורה, עשה כל מה שאפשר כדי להימנע מראיות לא נאותות ומשמיעת דברים שאינם נאותים, נתן לאבא שלו את הכבוד שלו, אבל בעיקר שמר על כבוד אבינו שבשמים".

זה כמו שתנסה 'לאפיין' את ההבדלים בין המלאך מיכאל והמלאך גבריאל, שהוא יותר זריז והשני יותר תקיף... מה אתה מבין במלאכים? מה אתה מבין בגדולי הדור הקודם???

הגאון רבי אברהם גולדשמידט שליט"א, על העמקות המופלאה של מורו ורבו הגאון רבי נחום פרצוביץ' זצ"ל

"הייתי כל כך דבוק בו, ברבי נחום, והייתי כותב כל מילה שיצאה מפיו בשיעורים עד כדי כך שגם אם הוא היה אומר איזה דבר צחות בתוך השיעור - גם את זה הייתי כותב. "היו אלו שנותיו האחרונות של רבי נחום, הוא הרי היה חולה, אבל המשיך לבוא ולמסור שיעורים גם תוך כדי התמודדות עם המחלה הקשה, זה היה לו מאוד קשה לדבר, הוא היה חלש עד מאוד, ובכל זאת לא ויתר על השיעור, במסירות נפש מופלאה היה מגיע ואומר את השיעור במאמץ רב. "אבל מעניין מאוד שדווקא אז השיעורים שלו היו יותר מובנים ויותר בהירים. שמעתי מכמה וכמה תלמידי חכמים שעברו על המחברות שכתבתי אז וששמורות עימי עד היום, שבמחברות שלי הם הבינו עניינים שהיו להם מוקשים בדברי רבי נחום, ושהוא עצמו כתב או תלמידים שקדמו לי כתבו מפיו. "ולמה באמת? אני חושב לומר שככל שהוא היה יותר חלש, כך נחלש מעט כח העמקות שלו. השיעורים שלו היו פחות עמוקים, וממילא הם יותר מובנים. לעומת זאת, השיעורים שמסר בשנותיו הבריאות והטובות, היו הרבה יותר עמוקים, ולכן מי שמעיין בהם לפעמים מתקשה לרדת לעומק העצום שלהם". "והאמת שיש כאן לימוד חשוב מאוד, כי רבי נחום מאוד התאמץ למסור את דבריו באופן שיובן לכל אחד. הוא מאוד השתדל שלא לדבר בצורה עמוקה מדי, אבל הגאונות שלו היתה כל כך עצומה, שכמה שהוא ניסה לצמצם את עצמו למוחם של אנשים רגילים, הוא לא תמיד הצליח בכך. רק במחסור האחרון, כשהיה חלש מאוד ונאלץ לוותר על חלק מההעמקה שלו, היו דברים נשמעים גם לאנשים רגילים ופשוטים".

באחת השיחות שזכינו לקיים עם הגאון רבי אברהם גולדשמידט שליט"א, ושהבאנו ב'לקראת שבת' שמענו מפיו את הדברים הבאים שלא נכנסו במאמר מפני קוצר היריעה, וכעת אנו מפרסמים אותם כשלעצמם: "פעם דיברו בביתו של הרב מברסק זצ"ל על גדולי הדור הקודם, ואחד מבני הבית שם ניסה להגדיר את ההבדלים בין גדול פלוני ולגדול אלמוני, שההוא היה יותר עמקן והשני היה יותר יסודי, והשלישי היה יותר מחדש חידושים וכדו'. "הרב מברסק שמע את הדברים ונזף בדובר: הרי הגמרא אומרת "אם ראשונים כמלאכים אנו כבני אדם ואם ראשונים כבני אדם אנו כחמורים". "על אילו 'ראשונים' אתה חושב שהגמרא מדברת? זה רק אביי ורבא? לא ולא! הראשונים הם אלו שהיו בדור שלפנינו! "אתה מדבר פה על אותם 'ראשונים', גדולי הדור הקודם ומנסה למיין אותם לפי סוגים. זה כמו שתנסה 'לאפיין' את ההבדלים בין המלאך מיכאל והמלאך גבריאל, שהוא יותר זריז והשני יותר תקיף... מה אתה מבין במלאכים? מה אתה מבין בגדולי הדור הקודם???" "הדברים הללו של הרב מברסק עומדים לנגד עיני בכל פעם שאני נזכר ברבותי הגדולים, גאוני הגאונים של ישיבת מיר, אשר זכיתי לשתות מתורתם, ושבעיני ראיתי שהם היו גדולים עד מאוד, ממה כמלאכים. "אחרי חתונתי, במשך ארבע וחצי שנים זכיתי לשמוע שיעורים ממורינו רבי נחום פרצוביץ' זצ"ל. ארבע וחצי שנים, שבעה ימים בשבוע, כי הוא היה אומר שיעור גם ביום שישי ובמוצאי שבת היה מוסר חבורה..."

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלחו מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

כשהגיעו אליו היה זה בשעת בוקר מוקדמת יחסית. החפץ חיים קיבל את פניהם ופנה בשאלה: "כמה דפי גמרא כבר למדתם היום???", השיבו שרק עכשיו התחיל היום ועוד לא הספיקו... נענה החפץ חיים ואמר להם: "אני כבר למדתי היום 400 דפי גמרא". הרב מפוניבז' וחמיו הסתכלו זה על זה בתימהון גדול

פירות הנושרים מדברותיו של מגיד המישרים הגאון רבי אליעזר יוטקובסקי שליט"א

"לא יחל דברו"

ומעשה היה עם הרב מפוניבז' זצ"ל, שקיבל נדוניה מכובדת מחמיו, וכעבור תקופה החל לעסוק בפעילות ציבורית. אמר לו חמיו, עם כל הכבוד לפעילות ציבורית חשובה ככל שתהיה, אני שילמתי את הנדוניה עבור חתן תלמיד חכם ויהגה בתורה יומם ולילה ולא עבור אחד שמקדיש חלק מזמנו כדי לדאוג לאחרים שילמדו גם הם.

החליטו החתן וחמיו לנסוע לראדין ולשאל את פיו של מרנא החפץ חיים זצ"ל, וכשהגיעו אליו היה זה בשעת בוקר מוקדמת יחסית. החפץ חיים קיבל את פניהם ופנה בשאלה: "כמה דפי גמרא כבר למדתם היום???", השיבו שרק עכשיו התחיל היום ועוד לא הספיקו...

נענה החפץ חיים ואמר להם: "אני כבר למדתי היום 400 דפי גמרא".

הרב מפוניבז' וחמיו הסתכלו זה על זה בתימהון גדול, הייתן שמרנא החפץ חיים מדבר דברי גוזמה חלילה? הרי פה קדוש זה מעולם לא הוציא דיבור אסור, ואיך ייתכן לומר שאדם אחד הספיק ללמוד 400 דפי גמרא בשעות בוקר מוקדמת?

מרנא החפץ חיים הסביר את עצמו: "זכיתי להנהיג אצלנו בישיבה שמיד אחרי התפילה, עוד לפני שהולכים לאכול ארוחת בוקר, כל בחור לומר לפחות דף גמרא אחד. אצלנו בישיבה יש 400 בחורים כ"י, ואם כן, התקנה שתיקנתי כבר הניבה היום לפחות 400 דפי גמרא".

כששמע חמיו של הרב מפוניבז' את דברי מרנא החפץ חיים, כבר לא היה צריך לשאול את השאלה שלשמה הגיעו, ואפשר לחתנו להמשיך בפעליו הכבירים, שלימים הביאו לכך שעולם התורה כולו מתבסס על אותה תחושת שליחות של הרב מפוניבז' שלא נח ולא שקט ותמיד עסק בזיכוי הרבים.

מעשה מעניין מובא בספר 'עץ החיים', שפעם נסע מרן הגרא"ז מלצר מסלוצק לדרוזגניק ופגש שם את הגר"ח סולובייצ'יק זיע"א. סיפר לו רבי חיים, שכשהוא התחיל להיות ר"מ חדש בוולוז'ין היו לו כמה מתנגדים שלא אהבו את הרעיון שהוא התמנה כר"מ. באחד הימים הוא עלה למסור שיעור, קרא את הגמרא, ולאחר מכן חשב מעט והפטיר: אין מה לומר לכם היום על הגמרא", וירד מהבמה.

הציבור הוכה בתדהמה גדולה, ורבי חיים הסביר מדוע החליט שלא לומר שיעור. היה לו מהלך מאוד מיוחד בדברי הגמרא, עם חידוש נפלא שחידש בעניין, אבל בעת שעשה את דרכו למסור את השיעור, עלתה בדעתו פירכא שהפכה את כל השיעור למשולל מן האמת לכאורה, ורבי חיים כבר חשב להימנע מלמסור את השיעור. פתאום עלה בדעתו יישוב נפלא לאותה פירכא, ואדרבא, השיעור הפל להיות הרבה יותר מעניין כשאחריו מגיעה שאלה ששומטת לכאורה את הקרקע מתחת לכולו, ושוב מגיע הסבר שמחזיר כל דבר לקדמותו...

אבל כשעלה למסור את הגמרא, שוב הכתה בראשו שאלה שפערה בור עמוק מתחת לכל השיעור הזה שהפך למשולל היגיון על פי השאלה החדשה. רבי חיים יכול היה למסור את כל השיעור ולעצור בשלב האחרון, אף אחד לא היה יודע בכלל על אותה שאלה שהפריכה אותו לחלוטין, אבל הוא לא רצה לסטות מהאמת. הוא הודה בפה מלא שאין לו שיעור למסור, כי כל החידוש שלו ירד לטמיון.

כמובן שאחרי כזאת גדולת נפש, כבר לא היו לו מתנגדים וכולם שתו בצמא את דבריו, מאז ועד עצם היום הזה, בכל היכלי הישיבות הקדושות.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הבחין האורה במעשיהם, והסיק כי כנראה טעמם תפל. לקח קורטוב מלח והוסיף לדגים כדי לשפר ולתקן את טעמם...

ליומא דהילולא של הרה"ק רבי שלמה מקרלין זיע"א הי"ד, שני סיפורים שסיפרו חסידי

רואה בהם כל חסרון. הסיק כי כנראה טעמם תפל. לקח קורטוב מלח והוסיף לדגים כדי לשפר ולתקן את טעמם... ואחר אכלם... הביט הצדיק המארח רבי שניאור זלמן בפני תלמידיו התמהים והפטיר: "ידעתי כי הנו מופשט מתאוות האכילה אבל עד כדי כך לא הכרתי".

עוד מוסיף לספר שם על תקופה זו עת ישב כל היום בבית המדרש על התורה ועל העבודה, ללא שום מקור תמיכה. אחד מבאי ביהמ"ד התבונן בכל הליכותיו, ותמה: "מהיכן מפרנס אברך זה את אשתו וילדיו?" משראה את רבינו קובע את משכנו בבית המדרש, ניגש האיש ושאלו: "מהיכן אתה חי? ומנין לך מזון ומחיה לבני ביתך?" השיבו רבינו: "יש לי שתי קיאות". חשב השואל שיש לרבינו בביתו שתי פרות חולבות (קיא- פרה בלשון אידיש) ומתן הוא מתקיים. כיוון שכך התעניין לדעת היכן מתגורר רבינו, כדי לשלוח אליו לקוחות ולהרבות פרנסתו. כשהגיע לבית רבינו, פנה לרבינו ובקש ממנה לקנות חלב. ענתה לו: "מאיין לי חלב? האם יש לי פרה חולבת?" הגיע האיש לרבינו בטענות ובטרונות "למה רימיתני?... ענהו רבינו: חלילה לי מלשקר, באמת כל חיותי היא משני "כי". האחד, "כי בו ישמח לבנו", והשני - "כי בשם קדשו בטחנו". על סיפור זה הוסיף תלמידו הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זי"ע ואמר: אנו איננו יכולים להשיג דרגה כזו. אכן יש לנו 'שני כי' אחרים שמהם כל חיותנו: "חסדי ה' כי לא תמנו, כי לא כלו רחמיו". ובנוסף אחר שאמר על זה הרה"ק מקאוולא זי"ע בהאי לי שנא: "די צווי קיא איז פאר אינו צו פעט, מיר האבן אנדערע צווי קיא" (שתי הפרות הללו שמנות מדי עבורנו, ולנו יש שני כי אחרים).

לכבוד יומא דהילולא של הרה"ק רבי שלמה מקרלין זיע"א הי"ד, אשר חל היום, נצטט ממאמרו של ספרא רבא הרב יאיר ויינשטוק שליט"א, בעלון 'אהל מועד' לעלוב, שני סיפורים מפעימים, ש מקורם בספר 'שמע שלמה' החדש, מפי חסידים: התכונה המרגשת ששררה בליאדי לקראת בואו של האורח הדגול - לא דמתה לשום מאורע שהתרחש בתקופה שקדמה לכך בביתו של הרב. הרחש עבר בין החסידים, הרבי ר' שלמה מקארלין מגיע לשבות אצל רעו הרב בעל התניא. הכל יצאו מגדרם ועסקו בכל מרצם בהכנות הרבות להנעים ולשרת את פני האורח הקודש. גם הרב בעצמו ביקש אף הוא להשתתף במו ידיו בהכנות המעשיות. נכנס הרבי איפה למטבח שם טרחו האמונים על הבישולים בהכנת מאכלי השבת עבור הצדיקים הנאהבים והנעימים, ניצב הוא ליד הסיר בו התבשלו הדגים, הרים את מכסהו והוסיף בו מלח. החסידים שעמדו מן הצד, מביטים בהשתאות במעשה רבם ואלופם אשר מורשה לו עוד מהיכלו של המגיד בעניינם הגבוה של ה'דגים' לשבת קודש, ראו והסיקו כי חשיבות עצומה יש במעשה מליחת הקדשים עבור האורח החשוב, ומשום כך נכנסו אף הם אל המטבח וכל אחד בתורו הוסיף מדלילה מעט מלח לסיר הדגים. ולא ידעו איש מרעהו... הגיעה עתה של סעודת חקל תפוחין קדישין, הצדיקים יושבים בראש ועטרותיהם בראשיהם ומסביב לשולחנם הטהור מוקפים הם כשתילי זיתים בחסידים המסבים עמם לסעודה עליה נאמר כי כל המענג את השבת ניצול מחבלי משיח. פוצח הקהל להתענג בתענוגים וכשאך הוגשו וניתנו בידם דגי הים, טעמו קמעא ותיכף משכו את ידיהם, תוך עקימת האף לנוכח מליחותם העזה. הבחין האורח רבינו הקדוש מקארלין במעשיהם, ותמה לעצמו מדוע הנאספים אינם אוכלים את הדגים המשובחים, בעוד הוא אינו

האזינו לתוכנית 'הפוח בל יום' בקו השיעורים של דרשו
כל הכתבות והתוכן משודרים להאזנה מדי יום מפי הרב אברהם פוקס

077-2222-666 שלוחה 31

כששמע האברך את תשובת הרבי שאינו יכול להכריע בדבר פרץ בבכיות נוראות, הוא בכה כך שעה ארוכה, ופתאום קם ממקומו ניגש אל ארון הספרים שבחדר, השעין את ראשו על הספרים ובכה בבכיות נוראות

הרפואה שהועילה יותר מהכדור הניסיוני שפיתחו מיטב המומחים, לנוכח תשובתו של כ"ק מרן אדמו"ר מצאנז' זצ"ל

הוא נטל את כל החומר הרב לידי, ביקש מן האברך להמתין בחדר ההמתנה בכדי שיוכל ללמוד את החומר ולהוציא תשובה נכונה בנידון. כנראה הבין הרבי ששאלה זו אינה נוגעת עבור אברך זה בלבד, אלא יתכן ויש כאן פריצת דרך להושיע עוד חולים נוספים. הסתגר הרבי בחדרו והחל 'לעבור' על כל החומר כולו, מרישא ועד גמירא, כשבאמצע ביקש מן הגבאי המסור ר' אברהם דייטש הנ"ל, בעל המספר עובדא דנן, להתקשר אל כמה פרופסורים ידועי שם מבית החולים שתחת נשיאותו, וערך עמיהם שיחות ארוכות, בניסיון לברר כל דבר כראוי.

ולאחר כל זאת כשעדיין הסתפק בדבר ביקש לקשר אותו עם גדולי עסקני הרפואה שבעולם החרדי, ואף עמהם האריך בשיחות נוקבות בענין השאלה הקשה שלפניו. ארבע שעות תמימות (!) ישב האברך והמתין מבחוץ, ובכל אותה העת מעתיר הוא בתפילות רבות, כשספר התהלים הפתוח לפניו כבר נשטף כמה וכמה פעמים בדמעות רותחות. לאחר שסיים הרבי את מלאכת הבריר נקרא האברך להיכנס בקודש פנימה, כשכולו מתוח בדריכות בצפייה לשמוע ולקבל את הכרעתו של הרבי.

אך לאכזבתו העמוקה אמר לו הרבי, שלאחר שבדק את כל הצדדים היטב לחיוב ולשלילה, מצטער הוא על כך שאינו יכול לעזור להם, מאחר ואין אפשרות להעלות הכרעה ברורה בדבר, בהיות שישנם צדדים רבים לכאן ולכאן. ולפיכך משאיר הוא את ההחלטה בידיהם עצמם, ובאם רוצים הם לקחת על עצמם את הסיכון שבדבר הרי הן רשאים.

כששמע האברך את תשובת הרבי שאינו יכול להכריע בדבר פרץ בבכיות נוראות, הוא בכה כך שעה ארוכה, ופתאום קם ממקומו ניגש אל ארון הספרים שבחדר, השעין את ראשו על הספרים ובכה בבכיות נוראות על מר מצבו. שהנה כשכבר נראה היה שיש איזה סיכוי ותקוה לישועה, גם היא נגוזה ומתרחקת מהם.

לפתע קם הרבי ממקומו בהתרגשות גדולה, ואמר לאברך, דווקא בזה כן יכולני לעזור לך... והנה פרץ אף הרבי בבכי מר, וכך געו השנים החסיד ביחד עם רבו בבכיות של תפילות ובקשות לקל חי, להחיש לעמו ישועה ורחמים.

והנה למרבה הפלא הועיל הרפואה, והתמלא הבית כולו אורה, וזכו להעמיד דורות ישרים ומבורכים, זרך ברך ה'. ללמדך כוחה של תפילה, ושל תפילות הצדיקים, שהתפילה הבוקעת ממעמקי לב נשבר עולה ובוקעת רקיעים, קורעת את כל המסכים ומבטלת את כל הגזירות, ומביאה את הישועה למעלה מדרך הטבע.

(טיב הקהילה - חוקת - תשפ"ג)

סיפר הרה"ח ר' אברהם דייטש משב"ק אצל כ"ק מרן אדמו"ר מצאנז' זצוק"ל, על אברך אחד שאשתו נתייסרה באיזה מחלה, הם ניסו כמובן טיפולים שונים ומשונים, התברכו בכל מיני סגולות, ביקרו אצל טובי הרופאים ואצל פרופסורים מומחים, אך הם כולם אמרו שאין שום תרופה בדבר זה.

לאחר זמן התקשרו אליהם יום אחד מבית החולים הענק שבבוסטון בבשורה חדשה, שהנה עלה בידם לפתח 'כדור' חדש, שלאחר שנים של מחקר התברר שישנם סיכויים רבים וטובים שכדור זה יועיל מאוד לרפואתה, ובאפשרותו להעלות מזור וארוכה לבעיות רבות בתחום זה. אך דא עקא, שיש בכדור זה אחוז ניכר של סיכון, ותוצאות המחקר המקיף גילו שאצל חלק קטן מן החולים שהתנסו בתרופה זו, לא רק שלא הועיל, אלא גם הזיק להם מאוד. האברך הוזמן אל לשכתו המפוארת של נשיא הפקולטה פרופסור מומחה ומדופלם, והוא הציג בפניו את כל נתוני המחקר המקיף בפרוטרוט, לא העלים שום פרט מכל המידע שבידיהם אודות תרופה זו, הציג סיכוי מול סיכון, ואף פירט את תופעות הלוואי האפשריים, והותיר את ההחלטה הגורלית בידי בני הזוג עצמם.

האברך העדין, חסיד צאנז' בכל ליבו ונפשו, פתח את פיו בחכמה, ואמר לפרופסור, הלא פשוט הדבר שאין לנו עצמנו שום מושג בדבר, ואם אתם הרופאים הגדולים שכבר ישתם שנים טובות על מחקר מקיף זה עדיין אין בידיכם דברים ברורים, מה נוכל אנחנו להבין טוב יותר, ומה נדע אנחנו שאין אתם יודעים. אולם יש לנו רבי גדול, צדיק יסוד עולם, שאנו מתייעצים עימו בכל דבר וענין, וצועדים בכל אורחות חיינו על פי הוראותיו הברורות, לפיכך גם בשאלה זו ברצוננו לשאול את דעת קדשו, וכאשר יורה לנו דבר כן נעשה.

הפרופסור שמע וקיבל, אם כן, אמר, אכין עבורכם את כל החומר שיש בידינו מסיכומי המחקרים השונים, וכן את כל התוצאות שהתקבלו מסדרת הניסויים הרבים, כדי שיהיו לרבי את כל הנתונים לפניו. ניגש אפוא הדוקטור אל משרדו, והחל להדפיס חומר רב מכל המסמכים הנצרכים, וחזר לאחר שעה ארוכה כשבידו תיק עב כרס, מלא וגדוש בדפים ובמסמכים שונים, הוא הגיש להם את התיק הכבד, ואיחל להם הצלחה רבה. לאחר שהיה תחת ידו של האברך את כל החומר הדרוש, יצא בנסיעת קודש אל מורו ורבו, והציג את שאלתו הקשה לפני הרבי, האם יכניסו את עצמם אל הטיפול החדשני עם כל הסיכונים הכרוכים בו, או שמא עדיף להם למשוך את ידיהם ממנו, ושב ואל תעשה עדיף. הרבי הקדוש התייחס לשאלתו זו במלוא הרצינות,

"מעלין בקודש ואין מורידין" - דאורייתא או דרבנן?

רכישת חפץ אחר שקדושתו שווה, אסורה מדרבנן; ואף אם כבר מכר את החפץ - רבים מהפוסקים אוסרים לרכוש בו חפץ שקדושתו שווה, אלא אם כן מדובר בספר תורה, שאין קדושה למעלה מקדושתו, ולכן מותר לרכוש בדמיו ספר תורה אחר; אך יש מתירים.

[שו"ע קנג, ב רד, משנ"ב ב, ג, י ריא, וביה"ל ד"ה ויש; בו"מ דרשו, 5]

הלכה פסוקה היא: "מעלין בקודש ואין מורידין", דהיינו, אסור להשתמש בחפץ קדושה לצורכי חול, ואף לא לצורך קדושה הפחותה מקדושתו של החפץ. ואף כשמכרו חפץ של קדושה, אסור להשתמש בתמורתו לרכישת חפץ שקדושתו פחותה. דין זה, יש אומרים שהוא מן התורה, ויש אומרים שהוא מדרבנן, ויש שמסתפק בדבר. יתרה מזו, אף מכירת חפץ של קדושה לצורך

מה קדוש יותר: ספר מודפס של חמשה חומשי תורה או נביא הכתוב על גבי קלף?

התורה - 'מעיל', 'מטפחת', וכיוצא בהם. ד. ספרי נביאים וכתובים מודפסים. ה. ספרי נביאים וכתובים הכתובים על גבי קלף כספר תורה, וספר מודפס הכולל את כל חמשה חומשי תורה. ו. חומש הכתוב בפני עצמו על גבי קלף כספר תורה, כפי שהיה מצוי בעבר, וספר תורה פסול. ז. ספר תורה.

[שו"ע קנג, א-ב, ומשנ"ב ה-ו; בו"מ דרשו, 6 ר"ו; וראה שם, 11]

כאמור, אסור להשתמש בחפץ קדושה לצורך קדושה הפחותה מקדושתו של החפץ, או לרכוש בדמיו חפץ שקדושתו פחותה. בגמרא ובדברי הפוסקים נמנו חפצי הקדושה המצויים בשבע מדרגות של קדושה, וזהו סדרם מן הקל אל החמור: א. בית כנסת. ב. בית מדרש וארון הקודש (ויש שמסתפק אם קדושת בית המדרש חמורה כשל ארון הקודש). ג. הכיסויים השונים לספר

האם מותר להסב אולם לימוד של ישיבה לבית כנסת?

ונחלקו הפוסקים אם קדושה זו חמורה מקדושת בית הכנסת, שווה לקדושתו, או פחותה הימנו. ויש מהפוסקים שהורה כי בזמננו נחשבים רוב בתי הכנסת גם כבית המדרש, כיון שהם מיועדים גם ללימוד ולומדים בהם.

[שו"ע קנג, א, משנ"ב א, ושעה"צ א; בו"מ דרשו, 1 ר"ו]

כאמור לעיל, קדושת בית מדרש - דהיינו מקום המיוחד ללימוד התורה, בין אם מתפללים בו ובין אם לא - חמורה מקדושת בית כנסת, המיועד רק לתפילה. ולכן אסור להפוך בית מדרש, כגון אולם הלימוד של ישיבה, לבית כנסת המיועד רק לתפילה. ומקום פרטי שבעליו ייעדוהו ללימודו, ואינו עומד לרשות הציבור, אינו קדוש כבית המדרש של רבים, אך חלה עליו קדושה מסוימת;

* אסור מן התורה להשחית חלק מבנין בית המקדש, או אחד מכליו. וכך הדין גם ביחס לבית הכנסת, הנחשב ל'מקדש מעט' - שאסור להשחית אפילו אבן אחת מכתליו, או אחד מכליו.
* איסור השחחת בית הכנסת וכליו האמור לעיל, הוא רק כשהדבר נעשה בדרך השחחה, אולם כשהדבר נעשה לשם תיקון ובנין, אין בו איסור.
* אסור להרוס מבנה ישן של בית כנסת עד להקמת מבנה חדש. וגם לאחר הקמת המבנה החדש, אסור להורסו אלא במקרה שיש בכך תועלת למבנה החדש.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

בן אשכנז שמתפלל בבית כנסת ספרדי - באיזה נוסח יאמר את הקדושה?

כגון בן אשכנז שמתפלל בבית כנסת ספרדי - יש אומרים שיאמר כנוסח המקום; ויש שהוסיף כי אף אם התחיל לומר כנוסח שרגיל בו, ישנה וימשיך בנוסח המקום; ויש שהורה שאם אומר את סדר הקדושה בלחש רשאי לומר כנוסח שרגיל בו.

[משנ"ב קכה, א רח; בו"מ דרשו, 4]

בנוסח אשכנז מתחיל סדר הקדושה בשחרית ובמנחה במילים: "נקדש את שמך", ובנוסחים האחרים מתחיל סדר הקדושה במילים "נקדישך ונעריצך", וישנם שינויים נוספים בין נוסחי התפילה. והמתפלל במקום בו הנוסח שונה מזה שרגיל בו,

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666